

Naša iskustva

Jerka Baletić

PRIMJENA UDŽBENIKA NJEMAČKOG JEZIKA »DEUTSCH IM BERUF«

S reformom srednjoškolskog obrazovanja pojavio se problem jer ima mnogo usmjerenja pa su udžbenici općeg tipa postali neadekvatni, a novi još nisu izdani. Takva je situacija nastala i s podukom njemačkog jezika u usmjerenjima inokorespondenata.

Budući je udžbenik »Deutsch im Beruf« (autora Đuić — Turina), među ostalima, namijenjen i usmjerenju inokorespondenata, odlučili smo da u trećem i četvrtom semestru radimo po tom udžbeniku.

Na početku školske godine u dogovoru s učenicima napravili smo izbor jedinica:

- Jugoslawien
- Zagreb

jer su one vezane za našu neposrednu stvarnost. Zatim smo izabrali jedinice koje su svojim sadržajima i leksikom bliske tom usmjerenju:

- Verkehr
- Grundorganisation assoziierter Arbeit
- Handel
- Industrie.

(Teme »Fremdenverkehr« i »Ökologie« obrađene su u okvirima općeg jezika prošle godine, a korespondencija se radi sistematski na satima za to posebno određenima.)

Svaka od spomenutih jedinica koncipirana je tako da pruža mogućnost izbora tekstova, raznovrsnih vježbi i zadataka, koje će nastavnik uskladiti s tjednim fondom sati — prema afinitetima i sposobnostima svojih učenika — pazeći da i taj izbor čini zaokruženu cjelinu. Za ilustraciju poslužiti će nam rad na jedinici »Grundorganisation assoziierter Arbeit«.

Odlučili smo da u sklopu te jedinice temeljito obradimo tekst »Jugodom« i vježbe koje prate tekst.

Sat smo započeli kratkim uvodom, postavivši nekoliko pitanja učenicima kako bismo ih podsjetili na tvrtku »Jugodom«, o kojoj je već bilo govora u prethodnim jedinicama. Pitanja smo formulirali otprilike ovako:

- Welche von unseren Firmen hat eine Ausstellung in Hamburg veranstaltet?
- Was wird dieser Firma hergestellt?
- Er hat den ersten Preis der Firma »Jugodom« gewonnen?

— Was hat er gewonnen?

— Wer ist der Chef der Werbeabteilung der Firma »Jugodom«?

Pošto smo na taj način učenicima približili temu o kojoj će biti govora na satu, prešli smo na tekst, koji smo najavili ovako:

— Wir wissen, daß Peter viel von Zagreb gesehn hat. Er hat auch die Firma »Jugodom« besucht, und dort hat ihm Herr Marić etwas über seine Grundorganisation erzählt. Nun lesen wir, was er ihm darüber erzählt hat.

Tekst smo obradili kao Le severständnis - Text. Učenici su tiho čitali tekst, pokušavajući ga shvatiti, ispomažući se izrazima koji su objašnjeni i prevedeni ispod teksta. Pri tom su potcrtavali ključne riječi koje su ujedno i nove riječi u tom tekstu. Pošto su učenici tako radili na tekstu otprilike osam minuta, jedan je učenik — s dobrim izgovorom i intonacijom — glasno pročitao tekst. U sljedećoj fazi projicirali smo na foliji shemu strukture radne organizacije »Jugodom«.

Slijedila je nova etapa rada, kojoj smo posvetili gotovo cijeli sat, tj. uvježbavanje jezičnih struktura i leksika usvojenog na prethodnom satu. Budući da se radilo o raznorodnim strukturama, prije uvježbavanja pojedinih struktura ukratko smo ponovili s učenicima ono što je najkarakterističnije za pojedinu strukturu.

U 2. vježbi ponavljale su se upitne rečenice, koje učenicima nisu zadavale nikakvih teškoća, pa se vježba odvijala glatko i brzo.

Potom smo prešli na 3. vježbu u kojoj se ponavljao infinitiv sa »zu«. Jedan je učenik pročitao tekst koji govori Peter, a tri učenika ponavljala su isti sadržaj formulirajući rečenice na način kako je to rekla Vera (infinitiv sa »zu«). Da bi se razbila monotonija i da koncentracija učenika ne bi popustila, postavili smo pitanje:

— Was ist also die Pflicht der Arbeiter in einer Arbeiterorganisation? — i tražili od jednog učenika da iscrpno nabroji sve ono što je prethodno pročitano.

Vježbu 4. obradili smo kao pismeni zadatak. Nakon toga je jedan učenik, uz zatvorenu knjigu, odgovorio na pitanje: Was wird in manchen Abteilungen erledigt? i nastojao nabrojati sve poslove što se obavljaju u radnoj organizaciji, tvoreći rečenice u prezentu pasiva.

Na sličan smo način vježbali rečenice sa »daß« u 5. vježbi, a iste strukture u 6. zadatku vježbali su učenici u parovima.

Ovdje se mora istaknuti da interes učenika do kraja sata nije popuštao, jer je uvježbavanje bilo dinamično, a tipovi vježbi su se stalno smjenjivali. Najbitnije je, međutim, to što su učenici pokazali da se leksikom, koji je bio prezentiran na prethodnom satu, mogu spretno služiti u različitim strukturama. Pri tom smo učenicima postavljali pitanja za provjeru razumijevanja teksta, koja su otprilike glasila kao ona navedena na stranicama 70-71. u 1. vježbi. Uz pomoć sheme učenici su bez teškoća odgovorili na postavljena pitanja.

U sljedećoj usmenoj vježbi, kojoj je još bio cilj uvježbavanje novog vokabulara, učenici su samostalno — uz zatvorene knjige — a uz pomoć projekcije sheme, postavljali pitanja i odgovarali na njih. Slijedila je usmena reprodukcija teksta uz projekciju, a zatim reprodukcija teksta bez projekcije. Na taj su način učenici do kraja sata uspješno ovladali novim izrazima. Zadatak za domaću zadaću bio je da pismeno odgovore na pitanja vezana uz tekst koji smo vježbali na satu.

JUGODOM (Die Grundorganisation assoziierter Arbeit)

Drugi sat započeli smo provjerom domaće zadaće i tražili od jednog učenika da ispriča sve što zna o radnoj organizaciji »Jugodom«.

Treći sat zamislili smo kao sat aktualizacije. Radilo se u grupama. Budući da su naši učenici već proveli određeno vrijeme na stručnoj praksi u radnim organizacijama, smatrali smo da im zadatak »Beschreibe die Grundorganisation assoziierter Arbeit und die Abteilung, in der du als Praktikant tätig warst!« neće zadati većih teškoća, jer raspoložu iskustvenom podlogom. Unatoč tome, smatrali smo potrebnim da ih na neki način vodimo kroz zadatak, pa smo na foliji projicirali nekoliko pitanja:

1. In welcher Arbeitsorganisation hast du dein Praktikum gemacht?
2. Womit beschäftigt sich diese Organisation?
3. Wer verwaltet die Organisation?
4. Hast du an einer Arbeiterversammlung teilgenommen?
5. Hat die Organisation geschäftliche Verbindungen mit dem Ausland?
6. In welcher Abteilung der Organisation hast du gearbeitet?
7. Womit hast du dich beschäftigt?
8. Wie war die Arbeitsatmosphäre?
9. War dein Aufenthalt in der Arbeitsorganisation nützlich für deinen zukünftigen Beruf?

Uz pomoć postavljenih pitanja učenici su u grupama opisali radnu organizaciju i svoj boravak u njoj. (Učenici koji su bili na praksi u istoj radnoj organizaciji svrstali su se u istu grupu.) Nakon rada na tom zadatku (15 — minuta) grupe su dobile novi zadatak: da povedu razgovor s »novinarom«, kojega je svaka od njih izabrala unutar svoje grupe. Poslije kraćeg uvježbavanja svaka je grupa usmeno prezentirala svoj intervju (»novinar« — učenici) ostalim grupama.

Na taj su način učenici tokom cijelog sata aktivno i intenzivno sudjelovali u radu.